

Iz raznih držav

Razno iz Ostmarke (Avstrije). Komisar za Ostmarko Jožef Bürekel je izjavil, da bodo bivšega kancierja Schuschnigga postavili pred sodišče zaradi smrtnih obsodb nad 13 nacionalnimi socialisti o priliki upora leta 1934. Sodišče ga bo sodilo tudi zaradi 30 smrtnih obsodb nad nacionalnimi socialisti, ki so jih takrat izrekla avstrijska sodišča, a jim je sledila pomilostitev v zaporno kazen. — Za Ostmarko je izdana uredba, ki uvaja prilagoditev glede praznovanja cerkvenih praznikov razmeram v stari Nemčiji. Po tej novi uredbi so delali na Petrovo po Ostmarki po vseh podjetjih, uradih in v javnih upravah proti plačilu navadnega delovnega dneva. — Stara rajhovska država je prevzela pod imenom

»Herman Göring tovarne« jeklarne na Zg. Štajerskem, tovarne za vagone v Semmeringu in bivšo avstrijsko avtomobilsko industrijo. Göringova podjetja so dobila v Ostmarki monopol na obdelovanje železa. — Izdana je naredba, po kateri morajo biti nameščenci judovske krvi odpušteni v obratih, kateri so last judov. Judje smejo biti zaposleni samo v izrednih primerih in le s posebnim dovoljenjem oblasti. — Uradno poročilo iz Ostmarke zanika v časopisju in po radiu vse vesti, ki so prodrle v svet in ki opisujejo veliko nezadovoljnost z novimi hitlerjanskimi razmerami na ozemlju povojne Avstrije. Uradno je potrjeno, da za nezadovoljnost v Ostmarki ni nobenega vzroka...

Novice iz španske državljanske vojne

Kdo bo plačal stroške za umik prostovoljcev?

Poročali smo že, da se je v londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve Rusija postavila na stališče, da ne plača njej pripadajočega dela za kritje stroškov za umik tujih prostovoljcev iz Španije. Ožji odbor za nevmešavanje se je zedinil, da prevzamejo namesto Rusije Anglija, Francija, Nemčija in Italija po eno petino stroškov za umik prostovoljcev, ki bodo znašali skupno 1.5 milijona funtov sterlingov in za obnovljeno organizacijo nadzorstva na španskih mejah ter morju. Zastopniki zgoraj naštetih štirih velesil so izjavili, da

prevzamejo tudi po eno četrtno ostanka ruske petine. V Londonu je bilo sklenjeno, da bo plačala vsaka država po eno četrtno pripadajočega ji dela v najkrajšem času, da se bo odprema prostovoljcev pospešila.

Velika ofenziva nacionalistov

Francova generala Aranda in Garcia sta pričela s svojimi silami veliko ofenzivo v odseku Onda Vechi. Napadalcji so prodrli do Artune in okolice utrjene postojanke, katere so si izbrali rdeči kot obrambno črto. Nacionalisti so zajeli zelo veliko ujetnikov in vojnega materijala. S to zmago je Francu olajšan pohod do morja zahodno od ceste Tarragona—Valencija.

Japonsko-kitajska vojna

Poplava zaokrenila Japonce na drugo pot

Doslej smo poročali o strahotah poplave Rumene reke, ki se je razlila radi neprestanega deževja in porušenja obrambnih nasipov. V zadnjih dneh so narasli radi naličev pritoki reke Jangce in tudi reka sama. Povrh pa so še Kitajci 28. junija porušili obrambni nasip ob Velikem prekopu, 100 km severozahodno od Nankinga. Nastala je ogromna poplava, ki je uničila 5000 kvadr. kilometrov obdelane zemlje. Japonci so se morali z vso naglico umakniti. Poplava je zajela njihove postojanke in uničila skladišča vojnih potrebščin in živil.

Japonci so hoteli nad novo kitajsko prestolico Hankov za vsako ceno po reki Jangce. Radi poplave že uvideva japonsko vrhovno poveljstvo, da bo moralo opustiti prodiranje z ladjami po vodi.

Tudi vzdolž lunghajske železnice ne morejo Japonci nikamor, dokler ne pade in se ne odteče vodovje Rumene reke.

Ker je Japoncem onemogočen pohod nad Hankov iz omenjenih dveh strani, ga hočejo izvesti preko Nančanga, glavnega mesta pokrajine Kiangsi. Japonska vojska se pomika proti provinci Kiangsi in Nančang že bombardirajo japonska letala. Če se posreči Japoncem zavzetje Nančanga, bodo imeli odprto pot do važnega križišča Čang-

ši. S tem bi bila presekana proga Hankov-Kanton in onemogočen Kitajcem vsak dovoz iz južnih pokrajin.

Nadaljnje priprave za napad na Kanton

Japonci nadaljujejo z izkrcavanjem vojaštva na jugu z namenom, da bi z bombami iz zraka razrahljali Kanton zavzeli s pehoto. Japonske vojne ladje in letala so omogočila izkrcanje japonskih čet vzdolž pokrajine Kvantung. Japonske čete so se doslej izkrcale v okolici Jiupinga in Svato-va. Po izkrcanju vojaštva se je japonsko brodoge razdelilo. En del križari vzdolž Kvantunga, večji pa je odplul proti Hajnanu.

Japonska udarjena od poplav

Bič povodnji udaril po Japoncih samo na kitajskem ozemlju, ampak tudi doma na Japonskem. Južne in jugovzhodne japonske pokrajine so obiskali v zadnjem času silni viharji in poplave. Reke in hudourniki so prestopili bregove in so se razlili po ogromnih riževih nasadih in uničili žetev. Nad sto tisoč kmečkih hiš so porušile poplave. Po od povodnji prizadetih krajih so razdrte žel. proge ter ceste in razdejane brzojavne in telefonske naprave. Celo vsa predmestja prestolice Tokio so bila pod vodo. Števila smrtnih človeških žrtev še ni bilo mogoče ugotoviti.

Po katoliškem svetu

Sv. Hema. Na praznik sv. Petra in Pavla je preteklo 893 let od smrti božje služab-

nice Heme, ki je umrla 29. junija 1045 v ženskem samostanu v Krki na Koroškem.

Letos so se vršile 29. junija velike slovenosti v Marijini cerkvi v Krki, kjer počiva Hemino truplo, in že tudi prejšnja dva dneva v Celovcu. Stara želja koroškega ljudstva se je izpolnila: blažena Hema je bila od papeža proglašena za svetnico. Naš list je bil prvi, ki je vest o nameravani proglašitvi, katero je prevzel iz inozemskih listov, objavil slovenskemu ljudstvu. V svoji številki z dne 19. januarja 1938 smo poročali, da je papež Pij XI. naročil 5. januarja prefektu kongregacije sv. obredov kardinalu Laurentiju, naj se izdela in izda odlok o svetništvu blažene Heme. To se je sedaj zgodilo. S tem je izpolnjena večstoletna želja vernikov, zlasti slovenskega ljudstva na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Sveta Hema je brez dvoma bila slovenskega rodu. Rojena je bila okoli leta 970 na gradu v Pilštanju na Slovenskem Štajerskem. Njen ded je bil Slovenec Svetopolk, ki je imel obsežna posestva na Koroškem in Štajerskem. Tudi Hemin mož koroški grof Viljem je bil slovenskega pokolenja, saj je njegov ded bil slovenski plemič Valjhun. S proglašitvijo za svetnico se bo Hemino čestčenje med našim narodom, katero se je začelo takoj po njeni smrti, povečalo in razširilo. Naše ljudstvo je srečno, da je s cerkveno proglašitvijo dobilo v nebesih svetnico — zaščitnico svojega rodu. Lik te pobožne device, žene in matere, ki je svoja leta končala kot redovnica v samostanu v Krki, katerega je sama ustanovila, da je vse svoje življenje družila notranjo svetost z aktivnim krščanstvom in najširokopoteznejšo dobrotelostjo, bo na novo zaživel pred očmi katoliških vernikov in posebej slovenskega ljudstva. Sv. Hema, prosi za naše ljudstvo!

Zoper framasonov. Poljska je začela odločen boj zoper framasonstvo. V našem listu smo objavili pastirsko pismo poljskih škofov zoper framasonstvo in svobodomiseltvo ter napravili iz njega potrebne zaključke za naše razmere, ki so poljskim podobne. Naposled je tudi državna oblast na Poljskem uvidela potrebo energične akcije zoper svobodno zidarstvo (framasonstvo), ki je nevarno in škodljivo ne samo veri in cerkvi, marveč tudi narodu in državi. V poljskem parlamentu je predložen zakonski načrt zoper framasonske lože. V njem je predvidena kazen do petih let za izvrševanje framasonske delavnosti. Kazni so podvrženi tudi poljski državljani v inozemstvu, ki so člani framasonskih lož, in to tudi v primeru, da je v inozemstvu včlanjenje v framasonske lože dovoljeno. Predvidene so kazni tudi za tiste, ki pospešujejo framasonstvo. Kdor tem kaznim zapade, izgubi pravico na državno pokojnino. Ako bi se povsod energično postopalo zoper framasonstvo in laži-svobodomiseltvo, bi kmalu izginila ta najnevarnejša ljujka z njiv duhovnega življenja, ki bi hkratu dobile najmočnejšo ograjo zoper kulturi in državi nevarni komunizem.

Proti nemoralni književnosti. Ogromno je zlo, ki ga povzročajo slabe knjige in nekrščanski časniki med ljudstvom, posebej med mladino. Zoper tak duševni strup je edino sredstvo samoobramba ljudstva. Država se sicer bori zoper širjenje telesnih kužnih bolezni, zoper duševno kugo, ki je nevarnejša kot telesna, pa ne stori, kar bi mogla in tudi morala. Zato si mora ljudstvo samo pomagati. To prepričanje je ro-

dilo v Zedinjenih državah Severne Amerike prav lepe uspehe v borbi zoper nemoralni film. Zedinjenim državam je sledila njihova severna sosedica: država Kanada. Ustanovila se je Zveza za moralno književnost, kateri pristopajo v velikem številu katoličani in protestantje. Več sto tisoč se je že včlanilo v to Zvezo. Vpliv Zveze se kaže na državno oblast, ki je končno prepovedala izhajanje nemoralnega lista »Chic«, in na lastnike tiskarn, knjigarn in prodajalce knjig ter listov. Tudi pri nas bi bila potrebna takšna Zveza za moralno književnost.

Cerkev presv. Rešnjega Telesa v Mariboru. Ustanovila se je v Mariboru »Evharistična družba«, ki hoče podpirati z duhovnimi darovi in s članarino zidanje cerkve presv. Rešnjega Telesa v Mariboru, kjer se bo posebej molilo za ohranitev vere in za

uspeh Katoliške akcije. Za člane — žive in umrle — te družbe se opravlja vsako nedeljo sv. maša in vsak četrtek zvečer se moli zanje pred Najsvetejšim. Redni člani prispevajo mesečno 2 din, podporni 10 din mesečno, ustanovni pa enkrat za vselej 250 din. Prva cerkev na Slovenskem bo to, ki bo posvečena presv. Rešnjemu Telesu. V spomin nam hoče klicati ta cerkev: Ne pozablajmo, da ima vse naše slovensko katoliško delo tem večjo vrednost, čim bolj smo strnjeni okrog presv. Evharistije. Zato vabimo vse dobre Slovence: pristopite k »Evharistični družbi« in pomagajte tako utrditi kraljestvo Kristusovo na Slovenskem, zlasti med najpotrebnejšimi. Pristopite v obilnem številu! Javite se ali pri domačem župnijskem uradu ali pa naravnost na naslov: Vodstvo Evharistične družbe, Maribor, Magdalenska 61.

Obsofski prosv. tabor pri Sv. Petru pod Sv. gorami

Pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Mihe Kreka se vrši dne 17. julija velik prosvetni tabor v Sv. Petru pod Sv. gorami. To bo praznik, kakršnega obsofski kraji še niso doživeli.

Na predvečer bodo po vsej obsofski dolini goreli kresovi. Da dan tabora, 17. julija, bo ob osmih sprejem gostov (na križišču cest pri Štadlerju) in spreved k službi božji na letnem telovadišču. Spreved bodo tvorili: konjenica, kolesarji, godba, zastave, člani v krojih, članice v krojih, mladci, mladenke, narodne noše, moške in fantje, žene in dekleta po župnijskih skupinah, vozovi.

Ob devetih bo blagoslovitev prapora fantovskega odseka Sv. Peter pod Sv. gorami. Blagoslovitev bo izvršil prevzvišeni g. škof dr. Ivan Tomažič. Praporu bo kumoval ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen.

Ob 9.30 bo sveta maša in cerkveni govor

prevzvišenega g. škofa. Med sveto mašo ljudsko petje ob spremljavi godbe.

Po sv. maši bo prosvetno zborovanje. Govorila bosta: g. prof. Bitenc iz Celja in g. dr. Humer iz Konjic.

Ob štirih popoldne bo javni telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Pri celodnevni prireditvi bo sodelovala polnoštevilna godba iz Konjic. Tabor in telovadni nastop bosta v vsakem vremenu.

Taborni znak bo moral imeti vsak, kdor bo hotel iti na telovadišče ali v spreved. Znak stane 2 din in ga je vidno nositi.

Vstopnina k popoldanskemu telovadnemu nastopu: sedeži po 8 in 6 din, stojišča po 3 din.

Vse, kar čuti s pravo ljudsko prosveto, ta dan v Sv. Peter pod Sv. gorami! Vabimo še posebej konjenike, kolesarje ter narodne noše. — Bog živi!

Novice

Osebnosti

Zdravnik-skladatelj umrl. V ljubljanskem Leonišču je preminul na Petrovo v noči g. dr. Anton Schwab, višji upokojeni zdravstveni svetnik v Celju in znameniti slovenski skladatelj, ki je obhajal letos januarja 70 letnico. Rajni se je rodil 7. januarja 1868 v št. Pavlu pri Preboldu. Gimnazijo je obiskoval v Celju. Na graškem vseučilišču je bil proglašen za doktorja zdravilstva leta 1897. Okrožni zdravnik je bil na Vrnskem, od kod se je preselil v Celje, kjer je bil zobozdravnik in je ob prevratu organiziral mestno zdravstveno službo. Leta 1922 je bil imenovan za okr. zdravstvenega referenta. Poleg zdravniške službe se je pečal g. doktor z muziko in je dosegel na tem polju velike uspehe. Uglasbil je več slovenskih pesmi nabožne in tudi druge vsebine, katere se veselijo priznanja med narodom in med strokovnjaki. Deloval je še tudi kot poljudni pisatelj svoje stroke in se z blagopokojnim dr. Krekom boril proti preobilnemu zavzivanju alkoholnih pijač. Zaslužnemu slovenskemu zdravniku in skladatelju ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Dve odlični osebnosti, ki sta se srečali z Abrahamom v Mariboru. V minulem tednu je segel očaku Abrahamu v roke g. Ivan

Trpin, trgovec in lastnik tekstilnega bazarja v Vetrinjski ulici. Samostojno trgovino si je ustanovil v Mariboru leta 1921 in jo je povzdignil z leti z lastno pridnostjo, točnostjo v postrežbi in z dobrim blagom do velikega ugleda. Jubilant je dareljiv podpornik raznih društev in velik dobrotnik revežev. Pred leti je bil 30 birmancem s Kobanskega boter ter je žrtvoval za revne hribovske otroke lepa darila. — Drugi Mariboru dobro znani pobratim Abrahamov je g. Tone Medved, banovinski višji inšpektor na Vinarski šoli. Rodil se je v Ločni, občina Prečna pri Novem mestu. V Novem mestu je študiral gimnazijo, pravo pa na Dunaju. Pod staro Avstrijo je bil v službi pri kranjski deželni vladi. V Maribor je prišel, ko je bila osnovana oblastna samouprava in od tedaj je ostal zvest Štajercem. Jubilant je sicer preobložen z raznim računskim delom, a kljub temu sodeluje kot dober pevec že celo vrsto let pri stolnem cerkvenem pevskem zboru in pri pevskem društvu »Maribor« od ustanovitve. Krepkima, veselima in delavnima jubilentoma naše čestitke z željo, da bi dočakala še več jubilejev v zdravju in sreči!

Letošnji novomašniki lavantinske škofije. V nedeljo, 3. julija, je prevz. g. škof dr. Ivan Tomažič podelil sv. mašniško po-

svečenje 17 bogoslovcev. Ti so gospodje: Breznik Alojzij, doma od Sv. Benedikta v Slov. goricah, nova maša 31. julija, govornik g. kaplan Anton Boštele; Čergulj Štefan, Murska Sobota, 17. julija, govornik g. kaplan Gregor Janez; Dogša Dušan, Središče, 31. julija, govornik p. Gabriel Planinšek; Feguš Alojzij, Sv. Marko niže Ptuja, 24. julija, govornik g. kaplan Feguš Ignacij; Györkoš Štefan, Murska Sobota, 10. julija, govornik g. kaplan Škraban Janko; Jelen Martin, Sv. Pavel pri Preboldu, 17. julija, govornik g. stolni dekan dr. Fr. Cukala; Klančnik Erno, Vojnik, 10. julija, govornik g. župnik Fr. Urleb; Kores Janez, Maribor, 24. julija, govornik g. stolni dekan dr. Cukala; Ludovik Lajnsček, Murska Sobota, 24. julija, govornik g. kaplan Rajner Janez; Mihelič Jože, Maribor, 10. julija; Škerjanc Jože, Sv. Pavel pri Preboldu, 10. julija, govornik g. župnik Matija Škrjanc; Vrhovšek Simon, Sv. Jernej pri Ločah, 17. julija, govornik g. kaplan Tine Štefancioza; Jakopina Alojzij, Buče, 24. julija, govornik g. Januš Golec; Piki Adolf, Gotovlje, dne 17. julija, govornik g. kaplan Vilko Videčnik; Smirmaul Alojzij, Jarenina, dne 10. julija, govornik g. katehet Šparl Avgust; Štancer Avgust, Šmarje pri Jelšah, 10. julija, govornik g. msgr. Ivan Vreže; Verbnjak Alojzij, Polzela, 10. julija, govornik g. kaplan Franc Kač.

Nesreče

Sreča v nesreči. Na Petrovo popoldne se je podala iz Studencev pri Mariboru družba 12 oseb v čolnu navzgor po Dravi proti Bresternici, kjer so se kopali ter pokrepčali v gostilni. Na povratu v Studence je zašel čoln pred tako zvanim kamnolomom na studenški strani v valove, ki so ga preobrtnili in je vseh 12 ljudi popadalo v Dravo. K sreči so znali vsi plavati, izvzemši malo deklico, katero pa so rešili dobri plavači, ki so tudi pomagali iz valov ženskam. Ob zaključku vožnje prisiljeno okopana družba je prestala obilo strahu, sicer pa se ni zgodilo nič hudega.

Kolesarska nesreča. Na Meljski cesti v Mariboru so se zlomile vilice na kolesu tekstilnemu delavcu Ivanu Zlahtič, ki je padel in je obležal nezavesten s počeno lobanjo.

Tkalski mojster hudo ponesrečil s kolesom. Štefan Vrenčur, 57 letni tkalski mojster s Tezna pri Mariboru, je zadel s kolesom na povratu proti Mariboru na ovinku pri Kamnici v občestno travertzo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico s prebito lobanjo v globoki nezavesti.